

Apl-utvecklarutbildning

Hösten 2017

Datum:

Arlanda, Stockholm: 6-7/9, 6/10, 9/11, 7/12

Frescati, Stockholm: 13-14/9, 11/10, 10/11, 11/12

Utbildningens målgrupp och syfte

Utbildningen riktar sig till yrkeslärare och apl ansvariga med erfarenhet av undervisning inom yrkesutbildning. Syftet med utbildningen är att de som genomgått den ska kunna arbeta som apl-utvecklare. En apl-utvecklare stöder skolors systematiska kvalitetsarbete om apl och samverkan med arbetsplatser.

Utbildningens övergripande struktur

Utbildningen för apl-utvecklare omfattar fem dagar vid fyra kurstillfällen i form av bland annat föreläsningar och workshops vid lärosätet. Mellan träffarna utförs kursuppgifter i den egna verksamheten som samtidigt diskuteras i lärosätets digitala lärplattform Mondo. Förväntad arbetsinsats mellan träffarna är cirka 10 timmar. Skolverket deltar vid inledande och avslutande kurstillfällen.

Basgruppsarbete

Kursdeltagaren ingår i en basgrupp med andra deltagare som förväntas diskutera, reflektera och utbyta erfarenheter från kursuppgifter med stöd av kurslitteratur. Diskussioner sker både vid fysiska träffar och i den digitala lärplattformen.

Diskussionsforum

Utöver dialog i basgruppen finns möjlighet att diskutera och byta erfarenheter med hela gruppen i ett diskussionsforum.

Grund för kursintyg

För att erhålla intyg för genomförd nationell apl-utvecklarutbildning krävs att deltagaren har:

- deltagit aktivt i arbetet före, under och efter kurstillfälle
- prövat samtliga läraktiviteter på avsedd målgrupp
- diskuterat utifrån egna erfarenheter och litteratur
- reflekterat över läraktiviteternas funktion och återkopplat medstudering
- lämnat anonym kursutvärdering

Utbildningens innehåll

Modul 1 (dag 1 – 2): Kvalitet i arbetsplatsförlagt lärande

- **Kvalitet i arbetsplatsförlagt lärande, styrdokument - undervisningsråd från Skolverket, 2h**
Syfte: Förankra hur apl är reglerat i styrdokumenterna för att skapa en gemensam förståelse för skolans uppdrag om apl. Synliggöra ansvarsfördelningen om apl.
- **Från apu till apl**
Syfte: Skapa en medvetenhet kring begreppsförändringen och diskutera praktiska konsekvenser för verksamheten.
- **Yrkeskunnande och lärande**
Syfte: Med stöd i forskning och vetenskapliga perspektiv analysera yrkeskunnande och lärsituationer i apl utöver konkreta program eller enskilda erfarenheter.
- **Kollektiv reflektion som verktyg**
Syfte: Ge inblick i reflektion som fenomen och som strategi för kollektivt lärande.
- **Kursuppgift och diskussion i lärplattform: Stöd för kartläggning av en arbetsplats**
Syfte: Visa på tillämpning av regleringen av apl samt synliggöra kvalitet i apl. I deltagargruppen jämföra och analysera likheter och skillnader mellan skolors organisering av apl.

Modul 2 (Dag 3): Systematiskt kvalitetsarbete om apl

- **Grupperna följer upp kursuppgiften kartläggning av en arbetsplats**
- **Att bedriva förändringsarbete**
Syfte: Medvetandegöra faktorer som möjliggör och hindrar förändringsarbete
- **Arbetsmiljö**
Syfte: Synliggöra och diskutera den arbetsmiljölagstiftning som gäller för elever i apl.

- **Skolformer**
Syfte: Synliggöra hur apl är reglerat i styrdokumentet i olika skolformer.
- **Systematiskt kvalitetsarbete om apl**
Syfte: Skapa förståelse för hur systematiskt kvalitetsarbete om apl är ett fundament och en modell för skolans utvecklingsarbete om apl.
- **Kursuppgift och diskussion i lärplattform: Stöd för systematiskt kvalitetsarbete om apl**
Syfte: Exemplifiera hur skolan konkret kan arbeta med systematiskt kvalitetsarbete om apl på olika organisatoriska nivåer. I deltagargruppen jämföra och analysera likheter och skillnader i kvalitetsarbete.

Modul 3 (Dag 4): Bedömning för betygssättning

- **Grupperna följer upp kursuppgiften systematiskt kvalitetsarbete om apl**
- **Bedömning och betygssättning av apl**
Syfte: Synliggöra vad av elevens prestationer som ska bedömas under apl samt belysa roll- och ansvarsfördelningen. Diskutera hur läraren kan iscensätta elevens självvärdering, handledarens bedömning för återkoppling och lärarens bedömning för såväl återkoppling som för betygssättning.
- **Kursuppgift och diskussion i lärplattform: Stöd för bedömning av elevens prestationer i apl**
Syfte: Exemplifiera hur läraren kan tydliggöra för elev och handledare vad av elevens prestationer som ska bedömas av handledaren för återkoppling och av läraren för betygssättning. Ge verktyg för lärare att få kvalitativ information om elevens prestationer under apl i syfte att få en rättvisande betygssättning.

Modul 4 (Dag 5): Kollegial handledning och samtalsmetodik

- **Grupperna följer upp kursuppgiften bedömning av elevens prestationer i apl**
- **Handledning och samtalsmetodik**
Syfte: Ge inblick i handledning som fenomen samt presentera konkreta strategier för kommunikation.

- **Gymnasiesärskola, yrkesintroduktion och vuxenutbildning**
Syfte: Informera om yrkesintroduktion samt andra skolformer på gymnasial nivå.
- **Undervisningsråd från Skolverket avslutar, 1,5h**
Syfte: Rama in med myndighetsperspektivet och sätta utbildningen i kommande sammanhang.

Litteratur

Några publikationer skickas som länk inför första kurstillfället samt delas ut till varje kursdeltagare vid första kurstillfället:

- Gymnasieskolans regelbok
- Vuxenutbildningens regelbok
- Läroplan för gymnasiesärskolan
- Allmänna råd för bedömning och betygsättning i gymnasieskolan. Skolverket 2012
- Allmänna råd med kommentarer för Systematiskt kvalitetsarbete - för skolväsendet. Skolverket 2012 eller
- Allmänna råd för bedömning och betygsättning inom vuxenutbildningen. Skolverket 2014.
- Reflektionshandbok för pedagoger. Gleerups 2014

Obligatoriska pdf:

- Fördjupad tillsyn på yrkesprogram. Skolinspektionen 2013
<https://www.skolinspektionen.se/sv/Beslut-och-rapporter/Publikationer/Granskningsrapport/Fordjupad-tema-i-tillsyn/Fordjupad-tillsyn-pa-yrkesprogram/>
- Gymnasial lärlingsutbildning – En kvalitetsgranskning av gymnasial lärlingsutbildning. Skolinspektionen 2013
<https://www.skolinspektionen.se/sv/Beslut-och-rapporter/Publikationer/Granskningsrapport/Kvalitetsgranskning/En-kvalitetsgranskning-av-gymnasial-larlingsutbildning/>
- Arbetsplatsförlagd utbildning i praktiken – En kvalitetsgranskning av gymnasieskolans yrkesförberedande utbildningar. Skolinspektionen 2011:2 <https://www.skolinspektionen.se/sv/Beslut-och-rapporter/Publikationer/Granskningsrapport/Kvalitetsgranskning/Arbetsplatsforlagd-utbildning-i-praktiken/>

- Det arbetsplatsförlagda lärandet på Gymnasieskolans yrkesprogram. Rapport 437. Skolverket 2016.
<http://www.skolverket.se/publikationer?id=3643>
- Arbetslivet efter skolan.
<http://www.skolverket.se/publikationer?id=3688>
- Lathund om apl.
http://www.skolverket.se/polopoly_fs/1.211648!/Lathund%20Arbetsplatsf%C3%B6rlagt%20I%C3%A4rande%2015-09-30.pdf

Annan litteratur som använts i tidigare apl-utvecklarutbildningar

- Ellström, Per-Erik (1996) *Arbete och lärande. Förutsättningar och hinder för lärande i dagligt arbete*. sid 1-43 och 68-83. Pdf i Mondo
- Gustavsson, Bernt (2002). *Vad är kunskap? En diskussion om praktisk och teoretisk kunskap*. Hoppa över s. 56-74. Stockholm: Myndigheten för skolutveckling. Pdf i Mondo
- Vi värderar kvalitet – om självvärdering och lärares arbete. Lärarförbundet/Lärarnas riksförbund, andra upplagan april 2009.
[http://www.lararforbundet.se/web/shop2.nsf/81fd9969356536f5c1256e5a003339b3/E07CE16FD6F9BC29C125700700439579/\\$file/Vi_varderar_kvalitet_maj_09.pdf](http://www.lararforbundet.se/web/shop2.nsf/81fd9969356536f5c1256e5a003339b3/E07CE16FD6F9BC29C125700700439579/$file/Vi_varderar_kvalitet_maj_09.pdf)
- Kunskapsbedömning i skolan – praxis, begrepp, problem och möjligheter. Skolverket 2011
http://www.skolverket.se/om-skolverket/publikation/visa-enskild-publikation?_Kunskapsbedomning_Vad_hur_och_varfor?Skolverket_2011
http://www.skolverket.se/om-skolverket/publikation/visa-enskild-publikation?_xurl=http%3A%2F%2Fwww5.skolverket.se%2Fwtpub%2Fws%2Fskolbok%2Fwpubext%2Ftrycksak%2FRecord%3Fk%3D2660
- Gymnasieskola 2011 sid 52-62. Skolverket 2011
http://www.skolverket.se/om-skolverket/publikation/visa-enskild-publikation?_xurl=http%3A%2F%2Fwww5.skolverket.se%2Fwtpub%2Fws%2Fskolbok%2Fwpubext%2Ftrycksak%2FRecord%3Fk%3D2597
- Allmänna råd för planering och genomförande av undervisningen
http://www.skolverket.se/om-skolverket/publikation/visa-enskild-publikation?_xurl=http%3A%2F%2Fwww5.skolverket.se%2Fwtpub%2Fws%2Fskolbok%2Fwpubext%2Ftrycksak%2FRecord%3Fk%3D2660

- [98](#)
- Läroplan, examensmål och gymnasiegemensamma ämnen för gymnasieskolan 2011. Skolverket 2011
http://www.skolverket.se/om-skolverket/publikation/visa-enskild-publikation?_xurl_=http%3A%2F%2Fwww5.skolverket.se%2Fwtpub%2Fws%2Fskolbok%2Fwpubext%2Ftrycksak%2FRecord%3Fk%3D2705
 - Arbetsplatslärande – Handbok för lärare. Maj Berg & Marie Hertin. ArbetSam. Pdf via Mondo.
 - Malmö Högskolas webbplatsform om apl
<http://www.mah.se/Utbildning/Uppdragsutbildning/APL/>

Kursgång, litteratur, förtäring, resor (över 200:-) gratis. Obs! **EJ taxi, EJ logi.**

Huvudansvarig för apl-utvecklarutbildningar vid Stockholms universitet:

Katarina Sipos
katarina.sipos@edu.su.se

Maud Baumgarten
maud.baumgarten@edu.su.se

Kursassistent/aplexpert
Malin Nyberg